

BUREAUBUITEN
economie & omgeving

Achter Sint Pieter 160
NL - 3512 HT Utrecht
T +31 (0)30 231 89 45

info@bureauBUITEN.nl
www.bureauBUITEN.nl

Betreft: Quick scan impact Corona op recreatie en toerisme in Noord-Holland

Datum: 20 juli 2020

Opgesteld door: Daniek Nijland, Adriana Stam, Anneke van Mispelaar

Quick scan impact van COVID19 op recreatie en toerisme in Noord-Holland

In deze notitie maken we op basis van op dit moment beschikbare bronnen en onze eigen expertise een eerste grove inschatting van de impact van COVID19 op recreatie en toerisme in Noord-Holland op de korte en middellange termijn. Dat doen we zoveel mogelijk per (deel)sector of thema. Voor een aantal ontwikkelingen zijn (nog) geen 'gevalideerde' bronnen, maar bijvoorbeeld wel nieuwsberichten.

(deel)sector / thema	Impact omschrijving	Bronnen
Toerisme	<ul style="list-style-type: none">Inkomend toerisme (aantal aankomsten per vliegtuig) ingestort, NBTC verwacht dit jaar 60% minder buitenlandse toeristen in Nederland. ING verwacht op landelijk niveau een verlies van ruim 4 miljard euro aan toeristische bestedingen in juli en augustus.Herstel van internationaal toerisme duurt minimaal tot en met 2023, geleidelijk herstel aankomsten uit buurlanden, Europa en daarna overzees.Door lockdown was (tijdelijk) geen grensoverschrijdend toerisme mogelijk, vanaf 15 juni zijn toeristen uit een groeiend aantal 'veilige landen' weer welkom in NederlandVakantie in eigen land populairder, mensen blijven liever dichtbij huis. Binnenlands toerisme kan in juli en augustus op landelijk niveau voor 700 miljoen aan extra toeristische bestedingen zorgen. Binnenlandse markt herstelt zich sneller dan internationale markt.	UNWTO Tourism economics NBTC ING
Waterrecreatie	<ul style="list-style-type: none">Toename bootverkoopToename aantal recreanten / boten op het water Toename bezettingsgraad jachthavens	AD , Watersport tv
Routegebonden recreatie	<ul style="list-style-type: none">Toename aantal wandelaars en fietsers, vooral in eigen omgeving.Piekdrukke op populaire paden en vaarwegen	Wandelnet Fietsberaad.nl
(andere) Groene recreatie	<ul style="list-style-type: none">Extra drukke in parken en op recreatieterreinen, natuurgebieden en strandenSommige terreinen moesten (tijdelijk) afgesloten worden (bijv. Twiske, toegangsweg naar strand Castricum)Extra inrichtingsmaatregelen om 1,5 meter te waarborgenExploitatietekort op terreinen vanwege afgelaste evenementen en afsluiten van terreinen	RNH Twiske-Waterland Haarlems Dagblad Het Parool
Dagattracties	<ul style="list-style-type: none">Grote en nog steeds oplopende economische schade door gemiste inkomstenDoor 1,5 m maatregelen 70-50% capaciteitsbeperkingReserveringen noodzakelijk door 1,5 m maatregelenGolf van faillissementen en ontslagen verwachtDoor recessie vertraging in herstel verwacht	ING
Culturele instellingen, musea		Rabobank NOW aanvragen
Horeca		CBS Coface Het Parool

	<ul style="list-style-type: none"> • Horeca: Grote uitstroom van personeel dat op normale tijden nauwelijks te krijgen is. • Hotels: Hotels aan de kust herstellen op dit moment. Het herstel van de omzetten van hotels in steden blijft achter omdat het internationaal toerisme sterk is afgenomen. Daarbij zijn stadshotels vaker dan gemiddeld afhankelijk van zakelijke gasten. Door het uitblijven van onder andere congressen mist de sector deze groep gasten. Het herstel zal met vertraging op gang komen, waarbij voor het toerisme pas een volledig herstel zal plaats vinden in 2023. • Lange termijn: blijvend meer gebruik van reserveringen en timeslots (?) 	DNB NRC Erfgoedstem
Vakantie-woningen en recreatieparken	<ul style="list-style-type: none"> • Grote en nog steeds oplopende economische schade door gemiste inkomsten, maar minder hard geraakt dan hotels • Toenemende interesse in huren van een huisje / vakantie woning / chalet in NL als alternatief voor buitenlandse vakantie • We zien herstel nu het binnenlands toerisme en toerisme uit buurlanden aantrekt • Toename risico's ondermijning: meer criminele investeringen vanwege crisis • Door economische coronacrisis meer vraag naar goedkope woonruimte => permanente bewoning recreatieverblijven 	Nu.nl Rabobank NBTC Onderzoek CCV provincie Noord-Brabant
Campings	<ul style="list-style-type: none"> • Grote en nog steeds oplopende economische schade door gemiste inkomsten, maar minder hard geraakt dan hotels • Extra maatregelen om 1,5 meter te waarborgen • Innovatie in campingbranche door creatieve ideeën en cross-overs met evenementensector (zie ook evenementen) • Nu snel herstel richting oude vraag, hoewel verlies voorseizoen veelal niet goedge maakt kan worden. 	Nu.nl NH Nieuws Nu.nl Rabobank
Erfgoed	<ul style="list-style-type: none"> • Verlies aan inkomsten heeft groot negatief effect op exploitatie en daarmee op instandhouding. • Particulier & privaat erfgoed kan verloren gaan of aangetaast worden wanneer eigenaar het onderhoud niet meer kan betalen of failliet gaat (bijv. varende erfgoed, bruine vloot) • Veel cultureel aanbod is afhankelijk van (oudere) vrijwilligers. Mogelijk verschraving van het aanbod door wegvallen van bijv. particuliere musea, opengestelde monumenten, evenementen. • Acute nood voor verschillende culturele instellingen. Het Rijk heeft 300 miljoen euro beschikbaar gesteld voor herstel van de culturele en creatieve sector in aanvulling op de generieke steunmaatregelen van de Rijksoverheid. • Naast steunpakket Rijksoverheid ook steunfonds van 10 miljoen vanuit de Provincie. 	Erfgoedstem Restauratiefonds Noord-holland.nl
Sport Evenementen	<ul style="list-style-type: none"> • Zo goed als alle evenementen afgelast, nog onduidelijk wanneer de evenementensector weer op de oude schaal kan draaien • Golf van faillissementen en ontslagen verwacht • Door recessie vertraging in herstel verwacht 	Rabobank Nu.nl FD

	<ul style="list-style-type: none"> • Evenementensector bedenkt cross-overs met verblijfsrecreatie zoals pop-up campings en festivalcampings 	
MICE markt / zakelijk toerisme	<ul style="list-style-type: none"> • Congressen afgelast, zakelijke bezoeker geeft tweemaal zoveel uit als een toeristische bezoeker en komt in perioden die relatief minder druk zijn. Verwacht wordt dat organisatoren, locaties en toeleveranciers van de MICE markt 1,2 miljard omzet mislopen. • Uit onderzoek van Accor blijkt dat een derde van de zakenreismanagers in Noord-Europa van mening is dat hun zakenreisprogramma's binnen zes maanden zullen herstellen (voornamelijk als gevolg van binnenlandse reizen, internationaal laat dit langer op zich wachten). • Lange termijn: mogelijk afname groei of zelfs krimp indien meer bijeenkomsten online georganiseerd worden 	Congreswereld.nl Congreswereld.nl Business traveller
Retail / fun-shoppen	<ul style="list-style-type: none"> • Inkomsten fysieke winkels gekrompen, golf van faillissementen en stoppers verwacht: uitdunning winkelstraten • Outdoor, tuin en doe-het-zelf winkels toegenomen omzet • Toename online aankopen met 8% in eerste kwartaal van 2020 (negatieve impact op lokale winkels, denk aan Amazon, Alibaba etc.) 	Accountancy van morgen Thuiswinkel.org Retail trends Retail trends
Vervoer	<ul style="list-style-type: none"> • OV mocht tijdelijk alleen gebruikt worden voor noodzakelijke verplaatsingen, op dit moment wordt reizen op drukke momenten nog afgeraden en is een mondkapje verplicht. Grotere afhankelijkheid van eigen vervoer. • Vliegen op volle capaciteit per vliegtuig controversieel • Capaciteitsbeperkingen bus- en bootvervoer vanwege 1,5 m maatregelen. Langdurige inkomstenderving en daardoor mogelijk faillissementen / dynamiek in de markt. • Fiets wordt vaker verkozen boven OV, ook na corona. Bovendien willen naar verwachting veel Nederlanders ook na de coronacrisis vaker met eigen vervoer reizen om drukte in het OV te vermijden. 	AT5 ANWB Fietsberaad.nl
Destinatiemarketing	<ul style="list-style-type: none"> • Verleggen focus van inkomend toerisme naar binnenlands toerisme (tijdelijk?). Bijv. NBTC is een hersteloffensief begonnen: "Hier moet je zijn" als campagne voor binnenlands toerisme. Een vergelijkbaar initiatief komt van een groep marketing- en communicatiespecialisten: WelkomteruginNL. Ook Regio Amsterdam (www.jeziternaast.nl) en HBA richten zich nu (meer) op bezoeker uit de regio • Toenemende behoefte aan (real time) data over waar het druk is en waar veel mensen overnachten om spreiding in kader van 1,5 m samenleving te realiseren (destination management) 	NBTC Welkom terug in